

22 grudnia

32

Do Oddziału Wileńskiego Polskiego Towarzystwa
Opieki nad grobami Bohaterów.

W odpowiedzi na pismo z dn. 22 listopada rb. niniejszem powiadamiam, iż Kapituła Metropolitalna na posiedzeniu w dniu 20 grudnia rb. wyraziła zgodę na umieszczenie tablic pamiątkowych ś.p. Biskupa Krasińskiego i ś.p. Arcybiskupa Hryniewickiego w Bazylice w ścianach pod chórem o drzwi frontowych po obu stronach tych drzwi w odpowiednio dobranych miejscach.

Sekretarz Kapituły Metropolitalnej

Do
Brzeskiej Kapituły Wileńskiej

Na początku roku 1931 Brzeska Kapituła Wileńska udzieliła swego zezwolenia Oddziałowi Wileńskiemu Polskiego Towarzystwa Opieki nad Grobami Bohaterów na umieszczenie w Bazylice Wileńskiej dwóch tablic: jednej dla Ks. Biskupa Trasińskiego, drugiej dla Ks. Arcybiskupa Hryniewieckiego. Po otrzymaniu pozwolenia Zarząd Oddziału Wileńskiego poczynił odpowiednie starania w celu wykonania tablic. Zarządierając pomocy materialnej jakiej udzielił nam Oddział Warszawski naszego Towarzystwa mogliśmy wykonać tablice kosztem około dwóch tysięcy złotych. Tablice już są przywiezione do Wilna i zostały złożone w Bazylice.

Ponieważ jednak nie zostało ostatecznie ustalone miejsce w jakim mają być umieszczone tablice Zarząd Oddziału Wileńskiego uprzejmie prosi Brzeską Kapitułę o łaskawe porzucenie niełatwej dotychczas miejscy umieszczenia tablic. Jeśli to będzie rzecz możliwą Zarząd Oddziału Wileńskiego uprzejmie prosi o możliwie rychłą decyzję, gdyż rozporządza obecnie odpowiednimi środkami na pokrycie kosztów wmurowania tablic, a koszty te byłyby znacznie mniejsze gdyby tablice były wmurowane w obecnym okresie zimowym.

~~Ks. Nulwa~~
Brzeski Wileński Oddział ~~Towarzystwa~~ Opieki
nad Grobami Bohaterów

Wilno, dnia 22 listopada 1929 r.

3

Do Prześwietnej Kapituły Wileńskiej.

Stanisława Bejnarowicza
b.pomoenika zakrystjana
przy Katedrze zam. w Wilnie
z.Sw.Michalski Nr.10

Niniejszem uprzejmie błagam Prześwietną Kapitułę o udzielenie mi zapomogi. Jestem w ostatniej nędzy, niemać co jeść, ani ja, ani moja rodzina składająca się z żony i dwojga nieletnich dzieci. W dodatku jestem od 1½ miesięcy chory na zapalenie płuc i niemać żadnych środków do leczenia.

Służyłem 10 lat przy Katedrze nie mając nigdy ani urlopu ani wolnego dnia, 1 października zostałem zwolniony z posady i znalazłem się na bruku wraz z rodziną głodny i chory i bez żadnych środków do życia.

W czasie mej choroby żona wpuściła do mieszkania kilka osób wzamian za chleb lecz przy pierwszym żądaniu mogą się wynieść.

To też jeszcze raz usilnie proszę o pomoc.

Wilno, dnia 10.XII.1932

S. Bejnarowicz

4

Do Ławni Przemysłowej Kapituły Wileńskiej -

- Byłego rosyjskiego
Bazylii Wileńskiej
zacz. w Wileńsku był. w.
Mortomij 15. 3.

Dodanie -

Pod doświadczeniem Szwedzi od 15 lat pracuje se-
zarobkiem na swoim utrzymaniu wraz z żoną i kilkoma
rodzicami.

Jeśli kiedy Bazylii została zamieniona znowu
no mnie dla braku pracy. -

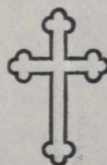
Prerobadając jednej majetności rozostaniem bez
chleba wraz z żoną, o otrzymaniu zaś jeszcze kolmek
pracy w dalszych warunkach nie może być mowy, a
tembardziej bronię pod względem moim 73 lat.

Nobis koniecznego pozwolenia sobie zwracam się
z najgorzej prośbą do Ławni Przemysłowej
Kapituły by wszelako wydał skierowanie o zatrudnie-
nie mnie u siebie przy jakiejś cenie i miejscu miej-
sce by mógł pracować swą robotą na swoim utrzymaniu
mnie i z żoną na utrzymanie swoje nie dochodząc
gdzieś w oddalonej miejscowości pod kielką
pracy w przydatku Chwały Bożej. -

Najgorzej
Andrzej Żurkowski

Wnioś. 10 grudnia 1882.

Ks. JAN KORZONKIEWICZ

**Dr. Św. Teologii, Prałat Domowy Jego Świątobliwości,
b. Prof. Uniw. Jagiell. i b. Rektor Semin. Duchownego w Krakowie,
Kanonik Kapituły Katedralnej Krakowskiej,
Proboszcz parafji św. Wacława na Wawelu,**

po długiej a ciężkiej chorobie, zaopatrzony św. Sakramentami,
zasnął w Panu dnia 24-go listopada 1932 r.
w 56 roku życia a 30 roku Kapłaństwa.

Zawiadamiając o tej bolesnej stracie tak bardzo zasłużonego dla Kościoła św.
Kapłana, poleca Jego Duszę łaskawej pamięci w pobożnych modłach.

Kapituła Katedralna Krakowska.

W Krakowie, dnia 25 listopada 1932 r.

R. I. P.

Wasza Ekscelencjo
Najprzewielebniejszy Arcypasterzu,

Załączają przy tem odpis protokołu posiedzenia Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej z dn. 6 września rb., Kapituła ma zaszczyt najuprzejmiej prosić Waszą Eksce- lencję o łaskawe udzielenie zezwolenia na sprzedaż go- belinów, stanowiących własność Bazyliki Metropolitalnej Wileńskiej, na pokrycie wydatków, związanych z niezbędne- mi robotami dla uratowania tejże Bazyliki od ruiny.

Prałat-Dziekan

Sekretarz.

ow. Księdza Arcybisku-
ty Wileńskiego.

Jego Ekscelencja

Ksiądz Biskup Kazimierz Michalkiewicz

w Wilnie.

Wasza Ekscelencjo!

Dowiedziawszy się, że dla bazyliki wileńskiej ma być wykonany portret Ks. arcybisk. Hryniewieckiego, na tablicy pamiątkowej, która, tak, jak i tablica ks. arcb. Kluczyńskiego, ma być umieszczoną obok pomnika ks. arcb. Cieplaka - ośmielam się zwrócić do Waszej Ekscelencji z gorącą prośbą o najłaskawsze wniesienie do rozpatrzenia w Przewielebnej Kapitulie poniżej wyrażonego wniosku i mojej prośby.

W usprawiedliwionem dążeniu do otrzymania niezbędnej symetrii i harmonji w powyżej wymienionej całości - staje się niezbędnem powtórzenie w mającej się wykonać tablicy tego ogólnego ujęcia, jakim się odznacza tablica ks. arcb. Kluczyńskiego, przezemnie wykonana.

Posiadając w swej pracowni model tej, w bronzie odlanej tablicy, mogę wymaganym warunkom godnie odpowiedzieć.

A powodując się różnemi względami ofiaruję moją pracę za zwrotem niezbędnych wydatków.

Tak więc tablica pomnikowa ks. arcb. Hryniewieckiego przezemnie modelowana, a w bronzie przez firmę B-ci Łopieńskich odlana - wyniesie zł. 2.500.- i może być dostarczoną po 3 miesiącach od chwili obstalowania.

Najpokorniej proszę o życzliwą akceptację.

Raczy Wasza Ekscelencja przyjąć wyrazy

najgłębszej czci

Aleksander Borawski
art. rzeź. i mal. Metropolji Mohylowskiej.

Warszawa, dn. 21. X. 1932.
Adres:
Aleksander Borawski,
Warszawa, Polna 66 m. 10.

Warszawa, 17 października 1932

DO PRZEŚWIETNEJ KAPITUŁY BAZYLIKI KATEDRALNEJ W WILNIE

Złożywszy w Katedrze Wileńskiej przewiezione przeze mnie w roku 1929 z Piotrogradu do Wilna śmiertelne szczątki ś.p. KS. ARCYBISKUPA METROPOLITY WINCENTEGO KLUCZYŃSKIEGO, niniejszem ponawiam prośbę moją o pozwolenie na wmurowanie brązowej tablicy pomnikowej z portretem na wybranem i zatwierdzonem przez Prześwietną Kapitułę miejscu w Bazylice Metropolitalnej Wileńskiej.

Tablica, o wymiarze 78 104 cm., posiada portret ś.p. KS. METROPOLITY z następującym napisem :

KS. WINCENTY KLUCZYŃSKI
DR. ŚW. TEOL. ARCYB. METROP. MOHYŁOWSKI,
ADMIN. APOST. DIEC. MIŃSKIEJ,
30.IX.1847 W SZARKOWSZCZYŹNIE 11.II.1917 NA KRYMIE
SPOCZAŁ W KATEDRZE WILEŃSKIEJ 17.IV.1929.

wdzięczny kapelan - ks. Fr. Rutkowski

Projekt tablicy wykonał Aleksander Borawski, artysta malarz i rzeźbiarz Metropolji Mohylowskiej.

Przekazując niniejszą tablicę, moim kosztem ufundowaną, na własność Bazylice Katedralnej Wileńskiej, powierzam ją wiecznej troskliwej opiece konserwatorskiej Prześwietnej Kapituły. Czuję się szczęśliwym z powodu spełnienia czynu, który jest moim hołdem, należnym ś.p. ARCYBISKUPOWI-METROPOLICIE za Jego męczeńską pracę na Stolicy Metropolji Mohylowskiej w ciężkim dla Niego okresie prześladowczych rządów carskich w latach 1910 - 1914.

Spoczął ś.p. Arcypasterz w umiłowanej przez Niego Katedrze, tam, gdzie pragnął zawsze mieć miejsce wiecznego spoczynku.

Z c z c i ą n a j g ł ę b s z ą

W. Graniński Rutkowski

Dziś o godzinie 13 zasnął w Bogu po dłuższej chorobie, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św. w 74 roku życia, a 50 roku kapłaństwa

ś. p.

Ks. Ludwik Rogacki

**Prepozyt Kapituły Chełmińskiej,
Protonotarjusz Apostolski.**

Duszę śp. Zmarłego polecamy gorąco pobożnym modłom Kapłanów i wiernych.

Pelplin, dnia 29 sierpnia 1932 r.

**Kapituła Katedralna
Diecezji Chełmińskiej**

Przeniesienie zwłok do katedry odbędzie się w czwartek 1 września o godz. 18. Egzekwje rozpoczną się nazajutrz o godz. 9,30.

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej stronie na kapitule Moscumy 1932r.

Dnia 19. V. 1932r. Komisja Rewizyjna Kapituły Bazyliki Metro-
politalnej Włeniskiej przyniosła swoje prace odnośnie do dóbr pozostających
w administracji Kapituły, by stronie sprawozdanie na Kapitulie Moscumy
24. V. 1932r.

Badania powyższe wykazały następujące braki w administrowaniu:

I Dobra Bazyliki metropolitalnej Włeniskiej.

1. Dobra te zarówno ruchome jak i nieruchome nie są zrewentaryzowane.
2. Plac z budynkami przy ul. Prownej w bliższej sąsiedztwie pałacu was-
wskiego „Arkadij”, chyba mistrzowie figurują jako właściciel do dóbr
Bazyliki, gdyż przez bieżącą robotę przetrwały Kapitulie i
alpeacji w myśl prawa księstwa na rzecz Bazyliki nie ubogł.
3. Plac Bazyliki oddany w cezur micrypski od lat kilku
nie są opłacone przez cyrusowców.
4. Księgowość obejmująca administrację ornamentów dóbr została
niechlujnie zaprowadzona i obejmują tylko ostatnie czasy.

II Fundacje Pobożne

1. Nie zostały złożone w Kurji odpisy akt fundacyjnych o treści
fundacji ip. Bp. Cywinińskiego.
2. Nie ma wykazu obowiązków plynących z fundacji.
3. Nie ma również księgi z zarejestrowaniem cyrusów micryps-
kich i czasowych, tak wypłatienia oraz stypendjum otrzymanego.
4. Nie są opłacone członkowie Kapituły, w której i Bazyliki
Bazyliki są udział w nadzorowaniu bazyliki, co jest pra-
widliczne w fundacji ip. Bp. Cywinińskiego.
5. Dobra fundacyjne nieruchome nie posiadają swoich inwentarzy

III Dobra Kapitulne przekazane do wspólnego użytku przez członków Kapituły.

1. Te dobra nie są zrewentaryzowane.

2. Księg rachunkowej obejmującej administrację domu dobrami i wydatkami miasta.

3. Umowa z obierawcą m. Popitan długańska na zakwaterowanie pensji asystentów dotychczas kapituły mi obywateli.

4. Brak dokładnej określony sposobu dysponowania sumy powstałej z misyjnych składek członków kapituły na ogólne potrzeby Sytye rusyjskiej.

IV. Dobra kapituły administracyjne przez innych urzędników kapituły.

1. Archiwum nie jest inventaryzowane.

2. Akta wpływające do kancelarii kapitułnej lub tam powstałe z lat ubiegłych nie są przekazywane przez sekretarza kapituły do Archiwum.

3. Museum i biblioteka nie są inventaryzowane.

V. Dobra kapitułowe wytkowane i administrowane przez podlegających członków kapituły.

Dobra te niemal ogólnie nie posiadają ani inventaryj ani ksiąg rachunkowych.

Komisja Rewizyjna stowarzyszenia swego spełnić nie mogła tak, jakby to należało uczynić. Ponieważ uwagi poczynione zostały z pobieżnego zerknięcia się z obiektami podlegającymi kontroli. Dokładne przeprowadzenie kontroli wobec nieorganizowania ewidencji w administracji omawianymi dobrami chyba wyczerpie pora granic stowarzyszenia na Komisji Rewizyjnej.

Braki wyżej wskazanego a dotychczas administracji dóbr przez kapitułę powstały wskutek mianowicie wojny światowej i względnie krótkiego czasu od dostawienia statutu kapituły do norm Kodeksu Prawa Kanonicznego.

Wobec powyższych rzeczy Komisja Rewizyjna proponuje plenum Kapituły Mirosznej, by udzieliła absolutorjum wszystkim administratorom rozwarzyć rachy i ewentualnie odnowić, skorygować lub uaktualnić.

Następujące dezyderaty:

1. Odnośnie do wszystkich dóbr zarówno należących do Bazyliki jak i kapituły mają być sporządzone inwentarze i zaprowadzona racunkowość w czasie krótkiego okresu. Sporządzone inwentarze kapituły będą i zaakceptuje. Również i sposób prowadzenia racunkowości podlega akceptacji przez kapitułę.

Racunkowość dotyczyła również wyżywienia i administracji przez poprzedzających członków kapituły wina zawiadanie uwidocznienie rachunki - wpływów, wydatków zaś tylko tych, które obejmują rozmaite czynności, administracji, restauracji i melioracji danego obiektu. Racunkowość odnosi się do obiektów administracji przez urzędników kapituły ma dokładnie obejmować wpływy i wydatki; uwidocznienie w rachunkach poniesionych działań w tym stosować się do obiektów i planu budowania -

Inwentarze dóbr nieruchomości zdaniem komisji Rewizyjnej winny być sporządzone osobno dla każdego obiektu, raczej tego jest - łatwiejsze uwidocznienie zmian jakie tam mogą zachodzić. Przy sporządzeniu w ten sposób inwentarza należałoby na przykładzie każdego wymienić ogólnie wszystkie inne obiekty nieruchomości kapituły; również odnośnie do dóbr Bazyliki należałoby postępować. Placę mieszkanową mogą mieć jedynie wspólne inwentarze.

2. Chociażby prędko rozpoczęła należą uregulowanie sprawy nieopłaconego czynszu za placę Bazyliki oddanej w wieczyste dzierżawę.

3. Braki dotyczące fundacji pobornych wyrażone w piśmie należą usunąć w czasie dokładnej rekady.

4. Trzeba wnieść do inwentary dóbr kapituły list zwany „Przebieg”.

5. Močloni postno naliny zatakwie sprawy zmwony deistraw-
nej na m. Poputany oraz - niaptaconej kumty deistrownej
pnez deistraweg tygo obyektu.
6. Naliny zaproszac pobisania sktadek od ertonkow Kapituly
na ogolue potrzeby tyru rustylueji thetygo, zi obecnie dofatue
sialdo siepa wzij tyryca et. i zi na przytose naliratoty
tygo rodzaju kapitat swonyi z clobu pneruacromykt
do wspoluego nyztku pnez ertonkow kapituly. Naliny
dokladnie okreslic sposob dysponowania omawianym
kapitalem.
7. Wrenciu prokarsac naliny akca list utietych z ktre-
skarjatu kapituluego do Prochowanu -
24. r. 1932. r. Przech. Ks. Wotodzij [Signature]

PRELIMINARZ BUDZETOWY

Bazyliki Metropolitalnej Wileńskiej na rok budżetowy 1932/33 /od 20/V.1932r.do 1/V.1933 r. / .-

PRELIMINARZ BUDZETOWY

Bazyliki Metropolitalnej Wileńskiej na rok budżetowy 1932/33 /od 20/V.1932r.do 1/V.1933r./.

Nr.	Wpływy .	zł.		gr.		Nr.	Wydatki .	zł.		gr.	
1.	Saldo kasowe na d.20/V.1932 r.			635	11	1.	Wydatki personalne	16.000	-	-	-
2.	Komorne zaległe do 1/VI.1932r.	3.000	-	-	-	2.	Nabożeństwa	1.000	-	-	-
3.	Komorne i dzierżawy od 1/VI.1932r.do 1/V.1933r.	30.000	-	-	-	3.	Paramonta i utensylja kościelne	2.000	-	-	-
4.	Skarbowy i ofiary	2.000	-	35.000	-	4.	a. Elektryczność - opłaty zaległe	700	-	-	-
							b. " / opłaty bieżące / i opał	1.600	-	-	-
	Razem :			35.635	11	5.	Woda i kanalizacja	2.500	-	-	-
						6.	Telefony,porto pocztowe i znaczki stemplowe	600	-	-	-
						7.	Materjały piśmienne i kancelaryjne oraz pieczęcie	250	-	-	-
						8.	Druki	500	-	-	-
						9.	Porządki	800	-	-	-
						10.	Remonty i konserwacja	1.000	-	-	-
						11.	Inwestycje: a . uregulowanie długów	4. 800	-	-	-
							b. inwest.bieżące	2.000	-	-	-
						12.	Koszta sądowe	300	-	-	-
						13.	Inne wydatki oraz nieprzewidziane	1.000	-	35.050	-
							Przewidywana pozostałość na 1/V.1933 r.			585	11
	Razem zł:			35.635	11		Razem zł :			35.635	11

K. J. Chachajew
Rektor Bazyliki
Wileńskiej.

SPRAWOZDANIE KASOWE

Bazyliki Metropolitalnej Wileńskiej

za czas od 5 lutego do 20 maja 1932r.-

SPRAWOZDANIE KASOWE

Bazyliki Metropolitalnej Wileńskiej za czas od 5 lutego do 20 maja r.b.

№	W p ł y w y .	zł. gr.		№	W y d a t k i .	zł. gr.	
1.	Pozostałość gotówkowa z poprzednich miesięcy (od ks. prałata Sawickiego)	3.701	97	1.	Wydatki personalne	7.108	40
2.	Komorne	4.684	10	2.	Nabożeństwa	801	-
3.	Dzierżawy	6.430	-	3.	Paramenta i utensylja kościelne	120	57
4.	Skarby i ofiary	1.007	41	4.	Elektryczność i opał	803	15
5.	Inne	163	-	5.	Woda i kanalizacja	350	96
				6.	Telefony, opłaty stemplowe i porto pocztowe	404	34
				7.	Materiały piśmienne i kancelaryjne	63	30
	Razem :	15.986	48	8.	Druki	276	60
				9.	Porządki	177	20
				10.	Remonty i konserwacja	61	-
				11.	Inwestycje	4.801	90
				12.	Koszta sądowe	91	90
				13.	Inne wydatki	291	05
						Razem :	15.351 37
						Saldo kasowe na dzień 20 maja 1932r.	635 11
						Razem :	15.986 48
	Razem :	15.986	48				

K. Alchabinski
 Rektor Bazyliki
 Wileńskiej.

Illustrissimo ac Reverendissimo Domino

Domino Joanni Sadowski STM.Praelato fm.Praeposito Venerab.Capituli.

W rubryceli tegorocznej, w wykazie K.Honorowych nazwisko moje zostało umieszczone w tekście "extra numero".

Bojąc się być posądzony za uzurpatora godności honorowej, śmiem odwołać się do opinii Prześwietnej Kapituły, wśród której kilku PW.XX.Prałatów pamięta czasy Episkopatu JE.Biskupa Zwierowicza, a okoliczności które, mniemam, skłoniły Pasterza udzielić mi Hon.K.poważam się streścić.

W r.1897-8 JE.Biskup odbył wizytację kanoniczną w Dekanacie Dziśnieńskim. W czasie wizytacji tej Biskup X.Kurczewski i ja przecierpieliśmy ciężkie katusze od zrusyfikowanych XX. jako: pewien proboszcz udekorowany orderami i medalem Niny w powitalnej mowie oświadczył, że ani Biskupa ani XX. do plebanji nie przyjmie. Inny też proboszcz zato że go Pasterz upomniał, zbuntował obecnych na wizytacji XX. by zostawili Biskupa samego i wyjechali. Takich ciężkich chwil naliczyliśmy z X.Kurczewskim aż 10, które Ten Wielkiego Serca Pasterz-Męczennik przeniósł; były tak ciężkie chwile, kiedy płakaliśmy ze swym Pasterzem.

Prawdopodobnie pod wpływem przeżytych chwil "karkołomnych" jak X.Kurczewski nazwał w swej książeczce na 2 stronie własnoręcznie skreślił, którą załączam, JE.Biskup w obecności PW.XX.Al.Hryniewieckiego i Kurczewskiego, własne dy^styktorjum zawiesił mi na szyję, drugie-darował X.Bajce, co widząc X.Hryniewiecki, który b.mię kochał, darował mi pierś~~ę~~ cień.

Uważając siebie za niegodnego tych łask, dwa razy ^{tylko} miałem na siebie

wszystkie oznaki kanonickie: raz przy mianowaniu, drugi przy wysłaniu
 mię do Kowna z misją do B-pa Pallulona.

Po benicji Biskupa nie używałem oznak kanonickich, nie zajmowałem
 miejsca w stallach, a mantolet i rókietę sprezentowałem do katedry,
 ponadto wystosowałem podanie na ręce X. Ceremonjarza, prosząc, by mię
 niewzywał ad honores, uważając siebie za niegodnego honorów, na które
 nie zasłużyłem, jeno otrzymałem z wielkiej dobroci serca Ukochanego
 Pasterza, który póżuwał miał mię obdarzyć i większemi łaskami, o czem
 nie wspomnę.

Natomiast zañolało mię bardzo, kiedy Przświetna Kapituła uczyniła
 podział honorowych, strącając mię extra -poza nawias.

Po wykuszczeniu powyższych wyjaśnień, mam zaszczyt odwołać się do
 Ciebie, Illustrissime ac Reverendissime Domine, jako do Prepozyty o
 obronę mię przed Prześwietną Kapitułą o zarzut zārzu uzurpatorstwa,
 lub postawienie wniosku skreślenia mego nazwiska ze spisu Honorowych.

Wilno. 12.V. 1932 r. N. 146.

Admundulovics

Proboszcz Kośó. Niepok. P. N. M. P.
 na Sołtaniszkach w Wilnie.

18

*die 17 Aprilis S. Aniceti Ep. etc.
Tel. Dix. @. vel. celebre. ad Locat. Warshaban.
post Vesp. Curpachov. Solimuis.*

Kazanie

NA ZAKOŃCZENIE

XIX wieku.

— —
PRZEZ

K. Jana Kurczewskiego.

— —
*Na powiadkę narobowu nego wole-
żciostwa w Dz. powieci Konowinanus
Wutniewiczowi - Duka*

WILNO.

Drukiem Józefa Zawadzkiego.

—
1901.

Дозволено Цензурою. — Варшава, 19 Февраля 1901 года.

IMPRIMATUR.

A. D. 1901. die 5 Februarii.

Administrans Dioecesim Vlnensem

Prelatus Vajko.

№ 328.

ОДОБРЕНО

къ напечатанію 1901 года Февраля 5 дня г. Вильна.

Секретарь Епархіальною Управленія Каноникъ

І. Садовскій.

11 maja

32

19

Prześwietna Kapituła Katedralna
Kielecka.

Łącząc się w modlitwach za duszę ś.p.ks. Teodora
Czerwińskiego, Prałata-Dziekana Prześwietnej Kapituły
Katedralnej Kieleckiej, przesyłamy wyrazy serdecznego
współczucia z powodu poniesionej przez Dostojne Grono Ka-
pitalne dotkliwej straty.

Z braterskiem pozdrowieniem

Prałat-Dziekan
Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej

Sekretarz Kapituły.

(Protocol. inspectionis).

Die mensis anni hora urbe ,
adstantibus *)

in aedibus adsunt: **)

Kapituła Katedralna Kielecka

dzieli się żałobną wiadomością
o zgonie

KS. TEODORA CZERWIŃSKIEGO

K. S. T.,
Protonotarjusza Apostolskiego,
Prażata-Dziekana Kapituły Katedr. Kieleckiej,

który, opatrzony św. Sakramen-
tami, zmarł w dniu 1 maja 1932 r.,
przeżywszy lat 91, kapłaństwa 68.

Prosimy o modły za spokój duszy
ś. p. Ks. Teodora.

KAPITUŁA KATEDRALNA KIELECKA.

Kielce, dnia 2 maja 1932 r.

Bazylika Wileńska zagrożona.

Odwiedził wczoraj naszą redakcję J. E. Ks. Biskup Michalkiewicz, składając nam protokół nadzwyczajnego posiedzenia Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej w sprawie zamknięcia Bazyliki. Protokół ten podajemy poniżej.

J. E. Ks. Biskup w słowach pełnych troski i gorącego przejęcia się stanem tej pięknej i pamiątkowej świątyni wileńskiej, opowiadał nam o grożącym niebezpieczeństwie. Zeszłoroczna powódź ujawniła w całej pełni grozę sytuacji.

Kilkakrotnie już na posiedzeniach komisji technicznej Komitetu Ratowania Bazyliki zastanawiano się nad możliwością zamknięcia do niej dostępu wiernym ze względu zarówno na ich bezpieczeństwo, jak i samej świątyni. Mówiono o tem przed Bożem Narodzeniem, a także przed pogrzebem ś. p. Ks. Biskupa Bandurskiego, kiedy spodziewano się tłumnego napływu wiernych.

Obecne roztopy wiosenne i znaczne podniesienie się wody w Wilji wzmogło parcie wód podskórnych i podziemnej rzeki na fundamenty i filary Bazyliki. Stan bezpieczeństwa znacznie się pogorszył. Opinię komisji technicznej, która dokładnie zbadała sprawę, podzieliła Kapituła i za zgodą J. E. Księdza Arcybiskupa Katedrę postanowiono zamknąć.

Potrzebny jest rychły ratunek.

— Czy możemy powtórzyć — pytamy — opis stanu Bazyliki, który w tej chwili usłyszeliśmy od

Waszej Ekszelencji?

— Zwróćcie się panowie do kogoś z fachowców, którzy badali dokładnie Bazylikę. Byłoby nawet bardzo pożądane, ażeby szersze koła dowiedziały się dokładnie o rzeczywistym stanie. Może to zwiększy ofiarność na ratowanie naszej świątyni. A potrzeby i wydatki są wielkie, szybki zaś ratunek konieczny.

Czytelnicy znajdują w dalszym ciągu wywiad z p. architektem Pekszą, jednym z kierowników technicznych robót, prowadzonych przy zabezpieczaniu Bazyliki. Wywiad ten, udzielony za aprobatą J. E. Ks. Bisk. Michalkiewicza, jako prezesa Komitetu Ratowania Bazyliki, maluje dokładnie groźny stan murów Bazyliki, w których rozszerzają się pęknięcia i rysy.

A tymczasem zasoby finansowe Komitetu Ratowania Bazyliki w chwili, gdy niezbędne są szybkie i gruntowne prace ochronne, są żadne. Nawet przeciwnie, deficyt wynosi obecnie — jak nam wiadomo — około 30 tysięcy złotych.

Miejmy nadzieję, że fakt zamknięcia Bazyliki, że głosy, nawołujące do rychłej pomocy, nie pozostaną bez echa. Nietylko Wilno, nietylko Ziemia Wileńska, ale cała Polska pośpieszy ofiarnie z pomocą dla ratowania pięknej i pamiątkowej Świątyni, przemawiającej do nas głosem wspaniałej i bogatej tradycji i chwały naszej Ojczyzny.

Wywiad z p. arch J. Pekszą.

1. — Jakiego rodzaju są uszkodzenia w murach Bazyliki i na ile są one groźne?

— Ogólnie biorąc, uszkodzenia te — widoczne zarówno zewnątrz jak i wewnątrz Świątyni — występują jako objawy deformacji całej budowli w postaci licznych rys i pęknięć. Przyczyny, wywołujące te deformacje, są liczne, a główne z nich są: przede wszystkim niejednorodne posadowienie fundamentów poszczególnych części Bazyliki, gdyż ta — jak wiadomo — była kilkakrotnie przebudowywana, a nowe dobudowywane mury posiadały odmienne ciężary, aniżeli części stare już istniejące — wobec czego i ciśnienia na grunt tych nowych części były inne. Sposób posadowienia fundamentów murów nowych różnił się od sposobu fundowania murów starych. Na powstanie tych różnic w ciśnieniach fundamentów na grunt wpływały głębokość i szerokość założenia stopy fundamentów. Poza to znaczna część fundamentów, a mianowicie fundamenty portyku frontowego, galerii południowej i północnej są posadowione na ruszcie palonym, który wskutek obniżenia się poziomu wód podskórnych posiada idealne warunki do gnicia — wobec czego w górnych swych partjach uległ zbutwieniu.

Drugą poważną przyczyną objawiających się deformacji, jest słaby grunt, na którym stoją fundamenty Bazyliki. Na głębokości mniej więcej 4,5 do 5 mtr. od powierzchni terenu zalega kilkunastumetrowej grubości warstwa łu, która w górnej części jest nawodnioną spływającą ku Wilji wodami podskórnymi.

W głębszych warstwach łu ten jest mniej nawodniony, to też i wytrzymałość (spistość wewnętrzna cząstek) warstw głębszych jest większa — natomiast warstwy górne, nawodnione są na ogół słabo, to też spójny i dopuszczalny na ciśnienie nie przekracza 1 kg/cm² do 1,5 kg/cm². Tymczasem ciśnienia na grunt fundamentów poszczególnych części Świątyni w/g obliczeń statystycznych przekraczają 2 kg/cm² i dochodzą do 5 kg/cm².

Deformacjom tym w znacznej mierze pomagają stałe procesy geologiczne w warstwach gruntu, na którym stoi Bazylika. Z tych najważniejsze ze względu na stateczność mas spękanych murów jest stały — jakkolwiek bardzo powolny ruch wód podskórnych w kierunku rz. Wilji, o którym już wspominałem. Mam wrażenie, że wody te spływają górną warstwą łu, znajdującego się na głębokości 4,5—5 mtr., spotykając na swej drodze fundamenty Bazyliki posadowione na teźże głębokości, a zmuszone tę przeszkodę ominąć, opływają fundamenty od strony południowej i wschodniej, względnie popod fundamentami Bazyliki drenami drewnianymi, które ewentualnie mogły być w trakcie pierwotnej budowy zakładane.

W każdym razie ruch wód opływających istnieje (ostatecznie potwierdzi to obecnie przeprowadzane badanie ruchu wód), a zatem i wypłukiwanie gruntu szczególnie wzdłuż ściany południowej. Oczywiście procesy te są bardzo powolne, jak zresztą prze-

ważnie wszystkie procesy geologiczne, a skutki ich uwidoczniają się po dłuższych okresach czasu.

2. — Jakie są widoczne oznaki deformacji murów?

— Jak już wspominałem, znakami widomymi tych deformacji są rysy i pęknięcia w ścianach i sklepieniach Świątyni. Widoczne są one nazewnątrz, a szczególnie w górnych i dolnych partjach budowli. Wystarczy obejrzeć od dołu pod portykiem frontowym (zachodnim) groźne spęknięcia sklepienia klasztorowego, co spowodowane jest zesunięciem się i odchyleniem portyku, gdyż pomiar instrumentalny kolumn wykazał odchylenie osi kolumn od pionu około 18 cm. Nie mogę wyliczać wszystkich główniejszych spęknięć z powodu ich mnożności — wymienię tutaj tylko, że całe sklepienie krzyżowe nawy środkowej jest spęknięte wzdłuż nasad czołowych i linii szczytowej. Stateczność tego sklepienia zapewnia tylko tarcie, co do którego w tej chwili niema żadnej pewności, na jak długo zapewnia ono stateczność układu sklepiennego, gdyż marki gipsowe, zakładane w miejscach spęknięcia, wykazują stale ruch deformacyjny murów.

3. — Czy poza deformacjami murów i sklepien występują one również i w fundamentach?

— Oczywiście. Wystarczy zejść do kanału odpływowego pod portykiem zachodnim, by o tem się przekonać, gdyż tam występuje w sposób widoczny osiadanie i zesuwanie się portyku frontowego Bazyliki.

Pozatem spęknięty jest fundament jednego z filarów między-nawowych w nawie południowej. Spęknięcie to w postaci silnej rysy uszkokowej widoczne jest w krypcie t. zw. Kapitulnej pod praesbiterium, a co oznacza spęknięcie podstawy fundamentu filara, na którym oparto sklepienie — rozumieją dobrze fachowcy.

Na podstawie przeprowadzonych badań i zebranego oficjalnie materiału badawczego Komisja Techniczna Komitetu Ratowania Bazyliki uznała stan Bazyliki jako zagrożający bezpieczeństwu publicznemu, a nie chcąc dopuścić do katastrofy podobnie, jak to miało miejsce w teźże Świątyni w r. 1769, postawiła wniosek zamknięcia Bazyliki.

4. — Jak zapobiec katastrofie i jakie środki przewiduje się dla wzmocnienia fundamentów?

— W pierwszym rzędzie należałoby zabezpieczyć sklepienia od zawalenia się. To też pierwsze prace idą w tym kierunku i niebawem wykonane zostanie ankrowanie ścian i sklepien, rekonstrukcja spękniętego fundamentu filara między-nawowego, a następnie wzmocnienie innych części fundamentów w/g opracowywanych projektów. Sposoby zaś wzmocnienia fundamentów zależą od głębokości, względnie osiągalności gruntu macierzystego, oraz istnienia, a raczej napływu wody podskórnej — poza to wiele zależy i od sposobu posadowienia już istniejących fundamentów.

Nie wykluczone byłoby założenie pali betonowych syst. Strausa, lub teź śrubowych żelaznych w partjach, gdzie dzisiaj są pale drewniane, również obniżenie o-

gólne poziomu wód podskórnych w obrębie Bazyliki dla zwiększenia spistości cząsteczek w warstwach łu, na którym posadowiona jest Bazylika oraz cały szereg innych środków, zmierzających przede wszystkim do ujednostajnienia ciśnienia na grunt poszczególnych partji murów.

Pozatem nadmienić muszę, że badania techniczne, dokonane w obrębie Bazyliki, wyświetały sporo zagadnień z dziedziny budownictwa w pobliżu placu Katedralnego i da możliwość w nowych budowliach, wznoszonych w pobliżu, uniknąć tego rodzaju wadliwości statycznych, jakich nie uniknięto w domach przy placu Katedralnym lub ul. Arsenalskiej.

Protokół

nadzwyczajnego posiedzenia Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej w dniu 7 kwietnia 1932 r.

Obecni: J. E. Ksiądz Biskup Kazimierz-Mikołaj Michalkiewicz — Prałat-Kustosz, ks. Jan Sadowski — Prałat-Dziekan, ks. Adam Sawicki — Prałat-Archidiacon, ks. Franciszek Wołodźko — Prałat-Scholastyk, ks. Jan Uszyło — Prałat-Kontor, ks. Lucjan Chalecki — Kanonik Teolog, ks. Leon Żebrowski — Kanonik, ks. Stanisław Maciejewicz — Kanonik, ks. Adam Sawicki — Kanonik i ks. Antoni Cichoński — Kąnonik.

W obecności J. E. Księdza Arcybiskupa Metropolity Wileńskiego NPW. Księdza Romualda Jalbrzykowskiego.

Przewodn.: Ks. Prałat Jan Sadowski.

Sekretarz: Ks. Kanonik Leon Żebrowski.

Na porządku obrad sprawa zamknięcia Bazyliki Metropolitalnej z powodu grożącego gmachowi niebezpieczeństwa.

Kapituła, przyjmując do wiadomości protokół Komisji Technicznej Komitetu Ratowania Bazyliki Wileńskiej z dn. 6 kwietnia 1932 roku, rozważyła punkt drugi tego protokołu nast. treści:

„Ponieważ dokonane już pomiary i obliczenia statystyczne i obserwacja marek na rysach dowodnie wykazały groźny stan Katedry, nadto w czasie tania gruntu i wzmoczonego ruchu wody gruntowej w okresie roztopów wiosennych i przyboru wód w rzekach, warunki bezpieczeństwa zagrożonej budowli znacznie się pogorszyły i najmniejsze deformacje mogą spowodować katastrofę. Komisja jednogłośnie uznała za niezbędne niezwłocznie zamknięcie Katedry dla publiczności i ogrodzenie Katedry od strony portyku głównego oraz uniesienie dla ruchu pieszoego chodnika przy ścianie południowej Katedry. Odpis niniejszego protokołu uchwalono przesłać natychmiast na ręce Jego Ekszelencji Ks. Biskupa Michalkiewicza.”

Mając na względzie powyższy protokół oraz w słusznej obawie o bezpieczeństwo publiczności, odwiedzającej Bazylikę w czasie nabożeństw lub poza nimi, a zgodnie z decyzją J. E. Ks. Arcybiskupa Metropolity Wileńskiego, Kapituła uchwaliła zawiesić od dnia 8 kwietnia 1932 roku nabożeństwa i funkcje religijne w Bazylice i zamknąć wstęp do niej dla publiczności, nabożeństwa zaś kapitulne przeniesić do kościoła archiepiskopalnego św. Jana w Wilnie i powiadomić o tem wyżej wymieniony Komitet jak również podać do wiadomości publicznej.

Jednocześnie Kapituła wyraża dezycję, aby Komitet Ratowania Bazyliki Wileńskiej zechciał w najkrótszym czasie złożyć szczegółowe sprawozdanie z dotychczasowych robót jak i stanu finansowego dla podania do wiadomości publicznej, oraz aby przy dalszych robotach tego rodzaju sprawozdania były podawane w okresach miesięcznych. Pożądaniem również jest sporządzenie w najkrótszym terminie kosztorysu wszystkich robót, przewidzianych do ratowania i remontu Bazyliki Metropolitalnej.

Na tem posiedzenie zamknięto.

(Podpisy.)

Zgodność powyższego odpisu z oryginałem stwierdza się.

Wilno, dnia 8 kwietnia 1932 roku.

(M. P.)

(—) X. Jan Sadowski
Prałat-Dziekan
Przewodniczący.

(—) Ks. L. Żebrowski
Kanonik
Sekretarz.

Hitleryzm a

„Ostateczności stykają się”. Ruch hitlerowski, stworzony pod hasłem walki z komunizmem, co raz bardziej przesiąka hasłami i metodami komunistycznymi.

Oto co pisze o tem korespondent berliński „Głosu Narodu”:

Siedzibą tendencji komunistycznych w obozie narodowo-socjalistycznym są przede wszystkim oddziały szturmowe i ochronne.

Poczęto przyjmować masowo wszystkich zgłaszających się, bez względu na ich przeszłość polityczną czy osobistą. W niektórych oddziałach czwarta część członków jest karana sądownie — i to nie z motywów politycznych. Wymaga się jedynie odpowiedniego wzrostu i siły. Zgłaszali się przede wszystkim bezrobotni i głodni. Stanowią oni dziś 85 proc. armji hitlerowskiej, liczącej dziś około 420.000 ludzi. Z tego 160.000 jest pochodzenia komunistycznego.

W oddziałach szturmowych panują bezwzględnie tendencje komunistyczne. Dąży się tam do rewolucji, pojmując ją jako zupełny przewrót społeczny w akompaniamencie wywołującego posiadających. Dyskutuje się o tem w sposób oficjalny, nieraz wspólnie z prawowiernymi komunistami, z którymi istnieje trwały kontakt, mimo częstych starć.

Oddziały szturmowe nie pobierają żołdu, otrzymują jedynie umundurowanie, żywnienie i kwatery w „koszarach”. Natomiast oddziały ochronne, strzegące bezpieczeństwa „wodzów” i wszystkie „szarże” otrzymują żołd, względnie pensję. Mimo to brak pieniędzy na utrzymanie prywatnego wojska, liczniejszego od nie-

WILEŃSKI

PRENUMERATA: miesięczna 4 zł., z odroczoną i przesyłką pocztową 22. 4 gr. 00, zagranicą 8 zł.

OGŁOSZENIA: za wiersz min. przed tekstem i w tekście (5 linijowe) 30 gr., za tekstem (10 linijowe) po 12 gr., nekrologi przed tekstem po 20 gr. Ogłoszenia cyfrowe, skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca o 50 proc. drożej. Terminy druku mogą być przez Administrację dowolnie zmieniane. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 66167.

ZPŁATNY DODATEK NIEDZIELNY p. t. „ŻYCIE”

KOWANIE.

guszowi Krasnychowi za wy-
kalectwem, za Jego wiedzę le-
w szpitalu, za nieskończoną
otacza wszystkich chorych,
płynące „Bóg zapłać”

Leon Wysocki z rodziną.

MIN. FINANSÓW IŁSUDSKIM.

tkowej nie będzie.

wykonawczego do ustawy o spła-
cie zaległości podatkowych.
Wszystkie powyższe ulgi będą
przyznawane pod nieodzownym
warunkiem terminowego uiszcz-
nia należności podatkowych, po-
wstałych po dniu 30 września
1931 r., które też będą bezwzględ-
nie ściągane.

Ulgi dla przemysłu i handlu:
o ile chodzi o ulgi w spłacie za-
ległości podatkowych w odniesie-
niu do przemysłu i handlu, to przy-
znane będą dość znaczne ulgi w
spłacie zaległości w podatku prze-
mysłowym od obrotów, powsta-
łych przed 1 kwietnia 1931 r. Sto-
sowane tu będą zarówno bonifi-
katy w granicach od 25 do 50%
w zależności od terminu uiszcz-
nia zaległości, jak i darowanie kar
za zwłokę przy uiszczeniu zale-
głości w okresie do końca miesia-
ca sierpnia r. b. Poczynając od
miesiąca września r. b. płatnikom,
którzy nie skorzystali z upraw-
nień do uzyskania bonifikat, do
każdej bieżącej wpłaty z tytułu
podatku przemysłowego od obrotu
doliczana będzie trzecia część
wplaconej kwoty na poczet zale-
głości na okres przed 1 kwietnia
1931 r. Narosłe koszty egzekucyj-
ne, które nie będą wymagały dal-
szych kroków egzekucyjnych,
obniżone zostaną do 3%. Oczy-
wiście ulgi te udzielane będą li
tylko tym płatnikom, którzy u-
przednio uiszczą zaległości, po-
wstałe po dniu 31 marca 1931 r.
i których zaległości nie powstały
wskutek jawnej zlej woli.

Jak z powyższego wynika —
oświadczył p. minister — ze stro-
ny rządu poczynione zostały dale-
ko idące ulgi, których granice
sięgają maksymalnych możliwości,
nie trzeba bowiem zapominać, że
równowaga budżetowa jest pierw-
szym warunkiem zwycięskiego
wyjścia z kryzysu, którego zwal-
czanie leży w interesie całego
społeczeństwa.

w instytucjach żydow- kich.

naszego korespondenta.)
owski „Nasz Przegląd” donosi o ma-
zostały w szeregu żydowskich to-
tynych mieszkaniach.
sza wyruszyło blisko stu wywiadow-
zem przeprowadzenia przeszło 50
u Zw. literatów i dziennikarzy ży-
tała z niezwykłą skrupulatnością.

również rewizje w jednej z redakcji
pokonana została w mieszkaniu
enta „Mizrachi” w Polsce p. Liwina-

wskiej Kadji Mołodowskiej również
wizja. Nic podejrzanego nie zna-

u innych osobistości żydowskiego
przybyli wywiadowcy, aby przepro-
nie zastali w domu, albo mieszka-
miało miejsce z pewnymi towarzy-
okale były również o tej porze

masowy charakter rewizji wyklu-
stępstwem przypadkowego zbiegu
rewizje miały na celu zlikwidowa-
arszawskiego komitetu młodzieży.

żydów z Rumunji.

go gwałtem. Większość parlamen-
tu przyjęła wywody prof. Cuzy z
żywym zadowoleniem.

Premier Jorga — interpelowa-
ny przez żydów — zachował w tej
sprawie milczenie.

FRYZJER

„ALEKSANDER”

Mickiewicza 15

zawiadamia o niższe cen.

Sz. Kiljentele,

Jasne jak słońce,

że zaoszczędzę kupując z 10 proc. rabatem świątecznym
elegancką koszulę dzienną, rękawiczki, szal i krawat

W POLSKIEJ SKŁADNICY GALANTERYJNEJ

FRANCISZKA FRLICZKI

Zamkowa 9, tel. 6-46.

147-2k

ZA CENĘ JAKICH USTĘPSTW OSIĄGNIĘTO KOMPROMIS Z NIEMCAMI?

Zawarty w Wielką Sobotę
układ w sprawie obrotu towaro-
wego z Niemcami — o którym pi-
saliśmy w swoim czasie — wciąż
dla szerokiej publiczności naszej
jest tajemniczym. Agencja telegra-
ficzna, jako też prasa sanacyjna
zachowują w omawianiu tego ukła-
du dziwną wstrzemięźliwość. Do-
piero na podstawie źródeł zagran-
icznych daje się wysnuć pewne
wnioski, które dla nas bynajmniej
nie są pocieszające. Natomiast
prasa rządowa niemiecka jest za-
dowolona. Jak okazuje się, na pod-
stawie wspomnianej umowy Niem-
cy bynajmniej nie są obowiązane
cofnąć tego długiego szeregu
ograniczeń jakie od chwili zaistnie-
nia stanu wojny celnej z Polską
wprowadziły u siebie, a ustępstwa
ich ograniczają się do tego, że nie-
miecka taryfa maksymalna, t. zw.
„Obertarif”, wchodząca w życie z
dniem 1 kwietnia b. r. nie będzie
w pewnym stopniu wobec Polski
stosowana. W jakim jednak stop-
niu ograniczenia te będą utrzymane
wobec Polski w mocy — pozos-
taje niewyjaśnionem.

Natomiast rząd polski udzielił
Niemcom szeregu kontyngentów
przywozowych na towary obłoż-
ne zakazem przywozu w grudniu
ub. roku i w lutym b. r. Droga po-
średnią, przez prasę niemiecką
można stwierdzić, że rząd polski
zobowiązał się do cofnięcia około
80 procent wydanych w styczniu
b. r. zakazów przywozu, w szcze-
gólności zaś w dziedzinie przywo-
zu z Niemiec do Polski maszyn rol-
niczych i gotowych fabrykatów.
Ponadto przewidzianem zostało
stosowanie pewnych ulg celnych
dla towarów z Niemiec przywożo-
nych. W łącznej sumie ustępstwa

ze strony polskiej równałyby się
naogół powróceniu w zakresie za-
rządzeń specjalnych wobec przy-
wozu z Niemiec do stanu z r. 1925,
zaś ze strony niemieckiej przyzna-
ne ulgi są dalekie od stanu rzeczy
z r. 1925, gdyż nienaruszonymi po-
zostają ograniczenia bojowe wpro-
wadzone w czasie późniejszym, po
rok 1931.

Z powyższych danych wnosi
redaktor działu gospodarczego
„Głosu Narodu”, że układ polsko-
niemiecki zawarty został nie na
zasadzie wzajemności, ale na za-
sadzie większych ustępstw ze stro-
ny polskiej. W zasadzie dążność
do polepszenia stosunków gospo-
darczych z Niemcami, do usunie-
cia trwającego od lat naprężenia
celnego, zasługuje na poparcie.
Uregulowanie jednak tych stosun-
ków dojdzie do skutku tylko w ra-
zie dobrej woli z obu stron i na
zasadzie wzajemnego zrozumienia
korzyści płynących z pokojowego
normowania obrotów towarowych
między obu państwami. Nieogłęd-
na polityka handlowa i zbyt dale-
ko idąca ustepliwość w kompromi-
sach raczej stoją na przeszkodzie
takiemu trwałemu porozumieniu.
Jakiż np. interes będą Niemcy wi-
dzieć w zniesieniu stanu wojny
celnej z Polską, jeżeli w dotychcza-
sowych warunkach zdołali zmienić
niekorzystny dawniej dla siebie
bilans handlowy z Polską na
czynny, przyczem w roku ubie-
głym nadwyżka na korzyść Nie-
miec wyniosła około 65 milj. zł.
Łatwość uzyskania dalszych u-
stępstw bez odpowiednich ofiar ze
swej strony, zachęcić może Niem-
cy do utrzymywania obecnego sta-
nu wojny celnej, zapewniającej im
silniejszą pozycję.

Zamach na prezydenta banku Rzeszy Luthera.

BERLIN (Pat). Na prezydenta
Banku Rzeszy dr. Luthera doko-
nano w dniu 9 kwietnia po godzi-
nie 9 wieczorem na dworcu Pocz-
damskim zamachu rewolwerowe-

go. Dr. Luther został raniony w
chwili, kiedy zamierzał wsiąść do
pociągu pospiesznego, odjeżdżają-
cego do Genewy.

Prośba Sterna i Wasiljewa o ułaskawienie odrzucona.

Wyrok śmierci został wykonany.

MOSKWA. (Pat). Stern i Wasiljew zgłosili do Prezydium
Centralnego Komitetu Wykonawczego ZSRR prośbę o ułaska-
wienie. Wobec tego, że Centralny Komitet Wykonawczy od-
rzucił prośbę, wyrok został wykonany.

Okup za dziecko Lindbergha

NNWY YORK (Pat). Prasa a-
merykańska donosi, że okup 50
tys. dol., żądany za zwrot dzie-
cka Lindbergha został złożony w
Banku Londyńskim przez jednego
z wywiadowców amerykańskich
Scheffla, który obecnie bawi w
Londynie.

LONDYN (Pat.) Popołudnio-
wa gazeta londyńska „Star” pu-
blikuje dziś rewelacyjną wiado-
mość o procedurze, jaką jakoby
przyjął Lindenbergh w celu u-
iszczenia żądanej od niego sumy
50 tysięcy dolarów. Pieniądże wy-
płacić ma delegat policji amery-
kańskiej mjr. Schoeffel, który
przybył już kilka dni temu do
Londynu. Mjr. Schoeffel opuścić
już miał jakoby Anglię oczekiw-
ać ma na delegata uprowadzi-
cieli dziecka Lindbergha w je-
dnym z portów holenderskich.
Tajemniczy emisariusz odbywać
ma podróż na okrucie Agitania
i przybędzie do Scuthampton w
środe, skąd uda się do miejsca

wyznaczonego spotkania. Gdy za-
płata zostanie uiszczona, tajem-
niczy emisariusz wyśle do upro-
wadzicieli szyfrowaną depeszę
o dokonanej spłacie i wówczas
dziecko Lindbergha zostanie zwró-
cone rodzicom.

KTO WYGRAŁ NA LOTERJI?

W dwudziestym trzecim dniu
ciągnięcia 5-ej klasy 24-tej pol-
skiej loterii państwowej, większe
wygrane padły na numery nastę-
pujące:

Premje po 3000 na N-ry: 6286
90108 91784 120327 151872.

Zł. 15.000 — 121900.

Zł. 5.000 — 79516 103516.

Zł. 3.000 — 96035 126071 135631
151985

Zł. 2.000 — 8784 12512 28346
32431 42703 43801 46884 66068
76605 77733 80680 85336 100030
108145 109550 112954 118321
121625 123081 134612 141226
153774.

Zł. 1.000 — 1731 5067 12987
15902 25950 36847 38108 38515
38661 51570 56798 62132 65409
86679 86805 89812 104908 106542
109252 120192 123359 127400
131745 132246 135438 135810
135986 145773 145845 148764
148797 149933 156055 158324
158860 159774.

Od Administracji.

Wszystkim naszym Prenumerato-
rom miejscowym którzy za-
legają z opłatą prenumeraty
„Dziennika Wileńskiego” będzie-
my zmuszeni bezwzględnie
wstrzymać przesyłanie pisma
od 16 Kwietnia 1932 roku.

P R O T O K Ó Ł

nadzwyczajnego posiedzenia Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej
w dniu 7 kwietnia 1932 r"

Obecni: J.E.Ksiądz Biskup Kazimierz-Mikołaj Michalkiewicz-Pr**----**ł**----**at K**----**u-
stosz, ks.Jan Sadowski-Pr**----**ł**----**at Dziekan, ks.Adam Sawicki-Pr**----**ł**----**at Arch**----**id**----**iak**----**bnp,
ks.Franciszek Wołodźko-Pr**----**ł**----**at Scholastyk, ks.Jan Uszykło-Pr**----**ł**----**at Kantor,
ks.Lucjan Chalecki-Kanonik Teolog, ks.Leon Żebrowski-Kanonik, ks.Stani-
sław Maciejewicz-Kanonik, ks.Adam Sawicki-Kanonik i ks.Antoni Cichoński-
Kanonik.

W obecności J.E.Księdza Arcybiskupa-Metropolity Wileńskiego NPW.
Księdza Romualda Jałbrzykowskiego.

Przewodn.: Ks.Pr**----**ł**----**at Jan Sadowski.
Sekretarz: Ks.Kanonik Leon Żebrowski.

Na porządku obrad sprawa zamknięcia Bazyliki Metropolitalnej z po-
wodu grożącego gmachowi niebezpieczeństwa.

Kapituła, przyjmując do wiadomości protokół Komisji Technicznej Ko-
mitetu Ratowania Bazyliki Wileńskiej z dn.6 kwietnia 1932 roku, rozważa-
ła punkt drugi tego protokołu nast.treści:

"Ponieważ dokonane już pomiary i obliczenia statyczne i obserwacja r-
marek na rysach dowodnie wykazały groźny stan Katedry, nadto w czasie od-
tajania gruntu i wzmożonego ruchu wody gruntowej w okresie roztopów
wiosennych i przyboru wód w rzekach, warunki bezpieczeństwa zagrożonej
budowli znacznie się pogorszyły i najmniejsze dalsze deformacje mogą
spowodować katastrofę. Komisja jednogłośnie uznała za niezbędne niezwł-
oczne zamknięcie Katedry dla publiczności i ogrodzenie Katedry od stro-
ny portyku głównego oraz uniedostępnienie również dla ruchu pieszego
chodnika przy ścianie południowej Katedry. Odpis niniejszego protokołu
uchwalono przesłać natychmiast na ręce Jego Ekscelencji Ks.Biskupa Mi-
chalkiewicza."

Mając na względzie powyższy protokół oraz w słusznej obawie o bez-
pieczeństwo publiczności, odwiedzającej Bazylikę w czasie nabożeństw
lub poza niemi, ^{za zgody} zgodnie z decyzją J.E.Księdza Arcybiskupa-Metropolity
Wileńskiego, Kapituła uchwaliła zawiesić od dnia 8 kwietnia 1932 roku
nabożeństwa i funkcje religijne w Bazylice i zamknąć wstęp do niej dla
publiczności, nabożeństwa zaś kapitulne przenieść do kościoła archiprez-
biterjalnego św.Jana w Wilnie i powiadomić o tem wyżej wymieniony Komi-

tet jak również podać do wiadomości publicznej.

Jednocześnie Kapituła wyraża dezyderat, aby Komitet Ratowania Bazyliki Wileńskiej zechciał w najkrótszym czasie złożyć szczegółowe sprawozdanie z dotychczasowych robót jak i stanu finansowego dla podania do wiadomości publicznej, oraz aby przy dalszych robotach tego rodzaju sprawozdania były podawane w okresach miesięcznych. Pożądanem również jest sporządzenie w najkrótszym terminie kosztorysu wszystkich robót, przewidywanych do ratowania i remontu Bazyliki Metropolitalnej.

Na tem posiedzenia zamknięto.

/Podpisy/.

Zgodność powyższego odpisu z oryginałem stwierdza się. Wilno, dnia 8 kwietnia 1932 roku.

M. P.

Prałat-Dziekan

Przewodniczący.

Ms. L. Liburka

Kanonik

Sekretarz.

P R O T O K Ó Ł

posiedzenia Komisji Technicznej Komitetu Ratowania Bazyliki
Wileńskiej z dnia 6 kwietnia 1932 r.

Obecni: inż. arch. J. BOROWSKI, Konserwator W. LORENTZ, inż. arch.
S. NAREBSKI, inż. I. OLSZEWSKI, inż. arch. A. PRZYGODZKI.

Porządek dzienny :

- 1/ Sprawozdanie z badań dokonanych w studzienkach dookoła Katedry.
- 2/ Sprawa bezpieczeństwa Katedry.

1. Inż. Olszewski zaznajomił Komisję z rezultatami dotychczasowych badań dokonanych w 9 studzienkach wykopanych wokoło Katedry. Wobec konieczności stałego kontaktu pomiędzy Komisją Techniczną a Kierownictwem robót Komisja uważa za pożyteczne, aby na posiedzeniach komisji, obok kierownika robót, bywał też stale jego zastępca p. Pekszo. Dyskusję nad rezultatami badań w studzienkach uchwalono odbyć po skompletowaniu materiałów z dalszych badań.
2. Ponieważ dokonane już pomiary i obliczenia statystyczne i obserwacja marek na rysach dowodnie wykazały groźny stan Katedry, nadto w czasie odtajania gruntu i wzmożonego ruchu wody gruntowej w okresie roztopów wiosennych i przyboru wód w rzekach, warunki bezpieczeństwa zagrożonej budowli znacznie się pogorszyły i najmniejsze dalsze deformacje mogą spowodować katastrofę, Komisja jednogłośnie uznała za niezbędne niezwłoczne zamknięcie Katedry dla publiczności i ogrodzenie Katedry od strony portyku głównego oraz uniedostępnienie również dla ruchu pieszego chodnika przy ścianie południowej Katedry.

Odpis niniejszego protokołu uchwalono przesłać natychmiast na ręce Jego Ekscelencji Ks. Biskupa Michalkiewicza.

PRZEWODNICZĄCY /-/ S. N A R E B S K I

SEKRETARZ /-/ J A N B O R O W S K I

Wilno, dn. 6.IV.1932 r.

Zgodny z oryginałem.
+ Michalkiewicz Sp.

24

KURJA
METROPOLITALNA
WILEŃSKA

Zamkowa 6. — Tel. 900. — P.K.O. 50.694.

W odp. na nr. z d. 19.....

Do Przewielebnego Księdza Kanonika
Antoniego Cichońskiego

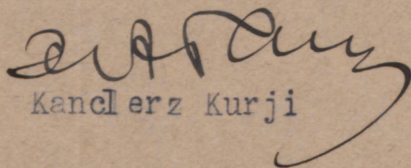
Wilno, dn. 15. III. 1932

Nr. 6511

w Wilnie

Sprawa:

Kurja przesyła pismo X. Wikariusza Koadjutora w Wasilkowie
z 12. bm. N 77 z uprzejmą prośbą o decyzję w myśl rezolucji J.E.
Ks. Arcybiskupa.

Kancelarz Kurji

Załącznik do zwrotu

Kurja Metropolitalna
Wileńska
Otrzymało dnia 15 III 1932
nr 6511

EKSCELLENTISSIME

ILLUSTRISIME AC REVERENDISIME DOMINE

DOMINE EPISCOPE :

*Do Jego
Prós. Wyszołtety
+ R.
15. III*

Ks. Proboszcza Wasilkowskiej Parafii

Wasilkowska Parafia posiada Kaplicę „Święta Woda” , którą moskale ograbili ,zabierając Obrazy.

Oglądając ,niegdaj,Skarbięc w Bazylice ,widziałem figóre --

- 1 -N.Marii Niepekalaney .
 - 2- N. MariiBolesnej /w Archiwum/
 - 3- też kilkanaście Obrazów: A/ N.M.P. --B/ ŚW.PAŃSKICH
- RZUCONE „TO” NA STRONĘ ,PONIEWAŻ NIE POSIADA artystycznej wartości.

Najpekorniej upraszam EKSCELLENCIE o łaskawe obdarzenie kaplicy-

- 1 -figorami N.M.P.
- 2- oraz Obrazami ,które poproszę ,by mi pozwolono wybrać.

Do Kaplicy „Święta Woda” ,na- 10/ą Niedziele po Wielkanocy dla misii zjedzie ADR. Kanonik KarolLubianiec ,ponieważ Kaplica pod wezwaniem N. M. BOLESNEJ jest tu znaną . Jest tu źródło -cudowne.

humillimus servus

zproboszcze Th. K. Pet. Saw. Kani

Nr 77

dn. 12 -III-1932 R.
m. WASILKÓW

26

Ś. p.

Ks. Dr. Zygmunt Rogala

**Kanonik katedralny chełmiński,
Wikariusz Generalny, Prałat Domowy
Jego Świątobliwości**

zasnął w Panu w piątek, 11 marca 1932 r. o godzinie 2 $\frac{1}{2}$ w nocy po krótkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., w 53 roku życia, a 28 roku kapłaństwa.

Wyprowadzenie zwłok do kościoła katedralnego odbędzie się w poniedziałek 14 bm. o godz. 5 $\frac{1}{2}$ po południu. Nazajutrz o godz. 9 officium defunctorum, msza żałobna, kondukt i złożenie zwłok w podziemiach katedry.

Donosząc o tej stracie, jaka dotknęła Kapitułę Katedralną, polecamy gorąco duszę Zmarłego pobożnym modłom kapłanów i wiernych.

Kapituła Katedralna Diecezji Chełmińskiej

Pelplin, dnia 11 marca 1932 r.

Protokół nadzwyczajnego posiedzenia Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej z dn. 22 stycznia 1932 roku.

Obecni: J.E. Ksiądz Biskup Kazimierz-Mikołaj Michalkiewicz prałat kustosz, ks. Jan Sadowski prałat dziekan, ks. Adam Sawicki prałat archidiakon, ks. Franciszek Wołodźko prałat scholastyk, ks. Jan Uszykło prałat kantor, ks. Lucjan Chalecki kanonik teolog, ks. Leon Żebrowski kanonik, ks. Stanisław Maciejewicz kanonik, ks. Adam Sawicki kanonik i ks. Antoni Cichoński kanonik.

Przewodniczący: ks. prałat Jan Sadowski,

Sekretarz: ks. kan. Leon Żebrowski.

Naporządku dziennym sprawa pożyczki ks. prałata Adama Sawickiego na pokrycie kosztów robót wodociągowo-kanalizacyjnych.

Dyskusja i uchwały.

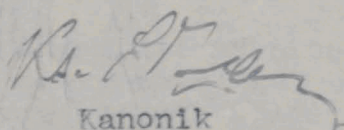
Po otwarciu posiedzenia ks. prałat Jan Sadowski powiadomił Kapitułę, iż powodem obecnego posiedzenia jest potrzeba wprowadzenia pewnych zmian w poprzednim protokole w sprawie pożyczki na pokrycie kosztów robót wodociągowo-kanalizacyjnych, przeprowadzonych przez ks. prałata Adama Sawickiego w domach kapitulnych lub zostających pod zarządem Kapituły. Potrzeba ta powstała stąd, że notariusz dał inną formułę zezwolenia Kapituły na zaciągnięcie owej pożyczki. Formuła ta wymaga, aby Kapituła upowzględniła ks. prał. A. Sawickiego do zaciągnięcia pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 28.500/dwudziestu ośmiu tysięcy pięciuset/złotych i do zapisania na zabezpieczenie tejże pożyczki na nieruchomości Kapituły, położonej w Wilnie przy zaułku Bernardyńskim pod Nr. trzecim, oznaczonej Nr. hip. 13919, kaucji na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości trzydziestu siedmiu tysięcy złotych oraz do zaciągnięcia pożyczki u osób prywatnych w wysokości 17.800 /siedemnastu tysięcy ośmiuset/złotych w złocie z zabezpieczeniem jej czystym wpisem na powyższej nieruchomości z rygorami na warunkach według swego uznania. Przewodniczący, podkreślając, że formuła ta wprowadza dość poważną zmianę w formie obciążenia własności kapitulnej, radzi zebrany poważnie się zastanowić nad całością zagadnienia i powziąć odpowiednie uchwały. Kapituły po należytem rozważeniu sprawy i przeprowadzeniu wyczerpującej dyskusji, doszła do wniosku, że formuła powyższa wystawia własność kapitulną na znaczne ryzyko i wprowadza nowe obciążenie tejże własności, z drugiej strony zaciągnięcie mniejszej pożyczki u osób prywatnych da możliwość ks. prałatowi A. Sawickiemu uiszczenia się z długów, ^{uchwała} 1. anulować poprzednie swoje uchwały w przedmiocie omawianej pożyczki; 2. nie upoważniać ks. prałata Adama Sawickiego do zaciągnięcia pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego, gdyż warunki tej pożyczki nie odpowiadają widokom Kapituły jako zbyt uciążliwe; 3. udzielić

ks. prałatowi Adamowi Sawickiemu upoważnienia do zaciągnięcia pożyczki ^{u osób prywatnych} w wysokości 17.800/siedemnastu tysięcy ośmiuset/złotych do spłacenia według kursu, określonego w N.97 "Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej" za rok 1927 poz.855 z zabezpieczeniem tej pożyczki czystym wpisem na nieruchomości Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej, położonej w Wilnie przy zaułku Bernardyńskim pod Nr. trzecim, oznaczonej Nr. hip. 13919; 4. zatwierdzić pożyczkę już zaciągniętą przez ks. prałata Adama Sawickiego w wysokości 10.000/dziesięciu tysięcy/złotych u osób prywatnych z zabezpieczeniem tej pożyczki na wyżej wskazanej nieruchomości oraz na domu należącym do Bazyliki Metropolitalnej Wileńskiej, położonym w Wilnie przy zaułku Oranżeryjnym pod Nr. trzecim i na domu, położonym w Wilnie przy ulicy Uniwersyteckiej pod Nr. dziewiątym, zostającym pod zarządem Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej, w których to domach zostały przeprowadzone roboty wodociągowo-kanalizacyjne; 5. powyższe uchwały przesłać do Archidiecezjalnej Rady Administracyjnej Dóbr kościelnych z prośbą o zatwierdzenie, jak również do J.E. Księdza Arcybiskupa-Metropolity Wileńskiego; 6. pożyczki te, tj. 17.800/siedemnaście tysięcy ośmiuset/złotych i 10.000/dziesięć tysięcy/złotych powinny być spłacane z renty dzierżawnej od tych domów w następujący sposób: z domu przy zaułku Bernardyńskim pod Nr. trzecim najdalej w ciągu ośmiu lat od zaciągnięcia pożyczki, z domu przy zaułku Oranżeryjnym pod Nr. trzecim - w ciągu dwóch lat i z domu przy ulicy Uniwersyteckiej pod Nr. dziewiątym - w ciągu czterech lat, w równych ratach kwartalnych; 7. ks. prałat Adam Sawicki winien składać kwity za spłacone raty Kapitulie po przyjęciu rachunków przez Komisję Rewizyjną; o ileby zaś nie wpłacił jednej raty, Kapituła sama obejmuje w administrację wyżej wskazane domy, nadto ks. prałat A. Sawicki winien złożyć Kapitulie rejentalnie zaświadczony zobowiązanie do wypłacania pożyczki według przyjętego przez Kapitułę rozkładu.

Zgodność powyższego odpisu z oryginałem stwierdza się podpisami i pieczęcią kapitulną. Wilno, dn. 23 stycznia 1932 roku.

Prałat-Dziekan

Przewodniczący Kapituły.

Kanonik

Sekretarz Kapituły.

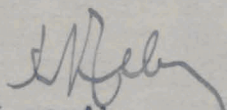
Wyciąg z protokołu posiedzenia Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej z
dn. 22 stycznia 1932 roku.

"Kapituła...uchwaliła.....3.udzielić ks.prażatowi Adamowi Sawickiemu upoważnienia do zaciągnięcia pożyczki u osób prywatnych w wysokości 17.800 /siedemnastu tysięcy ośmuset/złotych do spłacenia według kursu,określonego w N.97"Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej"za rok 1927 poz.855 z zabezpieczeniem tej pożyczki czystym wpisem na nieruchomości Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej,pokożonej w Wilnie przy zaułku Bernardyńskim pod Nr.trzecim,oznaczonej Nr.hip.13919."

Zgodność powyższego wpiągu z oryginałem stwierdza się podpisami i pieczęcią kapitułną.

Prażat-Dziokan

Przewodniczący Kapituły.

Kanonic

Sekretarz Kapituły.

Do W-ej Rady Administracyjnej Dóbr Kościelnych
archid.wileńskiej.

Przy tem Kapituła przesyła odpis protokołu posiedzenia
swego z dn.22 stycznia rb.z prośbą o zatwierdzenia uchwały
w sprawie zezwolenia ks.prałatowi Adamowi Sawickiemu na
zaciągnięcie pożyczki.

Prałat-Dziekan

Przewodniczący Kapituły

Kanonik

Sekretarz Kapituły.

ARCYBISKUP
METROPOLITA
WILEŃSKI

Wilno, dn. 23.I. 1932 r.

29

Nr. 5685.....

Tel. 979.
Zamkowa 8.

Do Prześwietnej Kapituły

Bazyliki Metropolitalnej Wileńskiej
w Wilnie.

W odpowiedzi należy powołać się
na numer powyższy.

Zważywszy sprawę powstałych długów z racji

przeprowadzenia kanalizacji w domach, pozostających pod zarządem
Księdza Prałata Adama Sawickiego, mianowicie: dom Bazyliki Katedral-
nej przy ul. Oranżeryjnej N.3 - dług ^(długość 9000 zł.) 9.000 zł. ; dom Kapitulny przy
zaułku Bernardyńskim N.3 - dług ^(długość 17000 zł.) 17.000 zł. i dom po śp. biskupie Cy-
wińskim przy ul. Uniwersyteckiej N.9 - dług 17.000 zł. oraz zważyw-
szy prośbę Księdza Prałata Sawickiego na obciążenie pożyczką wspom-
nianych obiektów, gdyż z sytuacji trudnej innego wyjścia Ksiądz Pra-
łat nie widzi, mając przytem zgodę Kapituły oraz w myśl kan. 1520
Kod. Praw. Kan. radców, wyrażamy Naszą zgodę na obciążenie niehipo-
teczne pożyczką już zaciągniętą w sumie 10.000 zł. domów: przy Oran-
żeryjnym zaułku N.3 na okres dwuletni i przy ul. Uniwersyteckiej N.9
na okres czteroletni po 5.000 zł. każdy, jak również zgadzamy się
na obciążenie hipoteczne domu przy zaułku Bernardyńskim N.3 na sumę
17.800 zł. na okres czteroletni, wkładając stosownie do kanonu 1538
K.P.K. obowiązek spłacania tych pożyczek przynajmniej w równych
kwartalnych ratach wraz z odsetkami.

Na Kapitułę wkładamy obowiązek czuwania nad dokładnem spła-
caniem powyższych pożyczek i informowania Nas o przebiegu sprawy
spłaty długów.

W. Stanięć
Kancleż Kurji

J. Jankowski
Arcybiskup-Metropolita
Wileński.

*Wskazaniem w 4 miejscu od góry "długość 9000 zł." i w piątym miejscu
"długość 17000 zł." - wrys. W. Stanięć - kancleż Kurji*

Kapituła Metropolitalna Wileńska uchwaliła:

1. Upoważnić księdza ^{Adama} Sawickiego, prałata archidiakona Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej do zaciągnięcia pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości ~~zł. w całości~~ 28,500 /dwudziestu ośmiu tysięcy pięciuset złotych/ i do zapisania na zabezpieczenie tej pożyczki na nieruchomości kapituły położonej w Wilnie przy zaułku Bernardyńskim pod Nr. trzecim, oznaczonej Nr. hip. 13919, kaucji na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości ~~zł. w całości~~ trzydziestu siedmiu tysięcy złotych z rygorami, ~~do wystawienia i podpisania weksli i wszelkich zobowiązań dłużnych, wymaganych przez Bank;~~

2. upoważnić tegoż ks. prałata Adama Sawickiego do zaciągnięcia pożyczki u osób prywatnych w wysokości ~~dwudziestu siedmiu tysięcy ośmiuset złotych~~ ^{do siedemnaście tysięcy ośmiuset złotych} z zabezpieczeniem jej czystym wpisem na powyższej nieruchomości z rygorami ~~na~~ warunkach według swego uznania

Wyciąg z protokołu posiedzenia Kapituły Metropolitalnej
Wileńskiej z dnia 15 stycznia 1932 roku.

"Kapituła Metropolitalna Wileńska.....uchwaliła:1-o upoważnić ks.Adama Sawickiego,prałata archidiakona Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej do zaciągnięcia pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 28.500 /dwudziestu ośmiu tysięcy pięciuset/złotych i do zapisania na zabezpieczenie tej pożyczki na nieruchomości Kapituły,położonej w Wilnie przy zaułku Bernardyńskim pod Nr.trzecim,oznaczonej Nr.hip.13919,kaucji na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości trzydziestu siedmiu tysięcy złotych z rygorami;2-o upoważnić tegoż ks.Prałata Adama Sawickiego do zaciągnięcia pożyczki u osób prywatnych w wysokości 17.800 /siedemnastu tysięcy ośmiuset/złotych w złocie z zabezpieczeniem jej czystym wpisem na powyższej nieruchomości z rygorami na warunkach według swego uznania..."

Zgodność powyższego odpisu z oryginałem stwierdza się podpisaniami i pieczęcią kapitułną.

Prałat-Dziekan
Przewodniczący Kapituły.

Kanonik, Sekretarz Kapituły.

Wyciąg z protokołu posiedzenia Kapituły Metropolitalnej Wi-
leńskiej z dnia 15 stycznia 1932 roku.

"Kapituła Metropolitalna Wileńska.....Uchwaliła:1-o upoważnić ks.Adama Sawickiego-prałata archidiakona Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej do zaciągnięcia pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego,zgodnie z jego podaniem z dn.15 stycznia 1932 r., w wysokości 28.500 dwudziestu ośmiu tysięcy pięciuset /złotych i niniejszem udziela temuż ks.prałatowi A.Sawickiemu żądanego zezwolenia; 2-o upoważnić tegoż ks.prałata Adama Sawickiego do zaciągnięcia pożyczki w wysokości 27.800/dwudziestu siedmiu tysięcy ośmiuset/złotych u osób prywatnych....."

Zgodność powyższego odpisu stwierdza się podpisami i peczcią kapitulną.

X. J. Sadowski

Prałat-Dziekan

Przewodniczący.

Ks. R. Zebrowski

Kanonik

Sekretarz Kapituły.

Odpis.

Protokół posiedzenia Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej z dn.15 stycz.
nia 1932 roku.

Obecni: ks. Jan Sadowski-prażat dziekan, ks. Adam Sawicki-prażat archi-
diakon, ks. Franciszek Wołodźko-prażat scholastyk, ks. Jan Uszyłko-prażat kan-
tor, ks. Lucjan Chalecki-kanonik teolog, ks. Leon Żebrowski-kanonik, ks. Stani-
sław Maciejewicz-kanonik i ks. Antoni Cichoński-kanonik.

Przewodniczący: ks. prażat Jan Sadowski.

Sekretarz: ks. kanonik Leon Żebrowski.

Na porządku dziennym sprawa pożyczki ks. prażata Adama Sawickiego na po-
krycie kosztów robót kanalizacyjno-wodociągowych.

Dyskusja i uchwały.

Prażat archidiakon Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej w dniu 15 stycz-
nia 1932 roku wniósł do tejże Kapituły podanie z prośbą o zezwolenie mu na
zaciągnięcie pożyczki w wysokości 56.300 zł. na pokrycie kosztów robót ka-
nalizacyjno-wodociągowych, dokonanych w domu przy zaułku Bernardyńskim n.3,
stanowiącym własność Kapituły a pozostającym w użytkowaniu ks. prażata Ada-
ma Sawickiego, jako członka Kapituły, w domu przy zaułku Oranżeryjnym n.3,
stanowiącym własność Bazyliki Metropolitalnej Wileńskiej, zostającą pod za-
rządem Kapituły, i w domu przy ul. Uniwersyteckiej n.9, stanowiącym fundusz
ś.p. Biskupa Cywińskiego, zostający pod zarządem Kapituły Wileńskiej. Wszyst-
kie wyżej wymienione domy znajdują się w m. Wilnie. Pożyczka ta ma być zaciąg-
nięta w Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 28.500 zł. i u osób pry-
watnych 27.800 zł. Ks. prażat A. Sawicki zobowiązuje się spłacać powyższe dłu-
gi z renty dzierżawnej, dochodzącej z wyżej wskazanych domów. Pożyczka ma być
spłacona w ciągu ośmiu lat. Bank Gospodarstwa Krajowego ma udzielić pożyczki
tylko na przeciąg jednego roku, płatnej w czterech ratach; ks. prażat A. Sawic-
ki jednak ma nadzieję, że Bank Gospodarstwa Krajowego udzieli prolongaty.

Po wysłuchaniu treści podania, ks. prażat F. Wołodźko podnosi dwie kwestje:
jedną co do terminu spłaty pożyczki, który według dawniejszych oświadczeń ks.
prażata A. Sawickiego miał trwać nie wyżej nad cztery lata, a obecnie już się
podnosi do ośmiu lat, i drugą - co do źródła pożyczki; jeżeli bowiem jest moż-
ność zaciągnięcia pożyczki u osób prywatnych, które nie stawiałyby niedogod-
nych terminów, czy nie lepiej zaciągnąć pożyczkę u nich. Ks. prażat Sawicki mó-
wi, że to przedłużenie terminu powstało wskutek zmienionych na gorsze konjuk-
tur gospodarczych w ostatnich czasach, co się też odbija na rentowności do-
mów na czas dłuższy; co zaś do źródeł pożyczki, to Bank Gospodarstwa Krajowe-
go jest dogodniejszy ze względu na niższą stopę procentową, udziela bowiem

W sprawie pożyczki na pokrycie kosztów robót kanalizacyjnych w domu przy zaułku Bernardyńskim n.3, stanowiącym własność Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej, w dniu 15 stycznia 1932 r.

pożyczki na 11%, gdy osoby prywatne żądają 12%, zresztą zamiarem jego jest wolne przejście na pożyczkę prywatną ze względu na to, że Bank Gospodarstwa Krajowego żąda spłaty kwartałami w ciągu jednego roku od dnia zrealizowania pożyczki, tem bardziej iż ma sobie zapewnioną pożyczkę prywatną na 10% na dłuższy przeciąg czasu. Ks. Prałat Jan Sadowski uważa, że dłuższy termin spłaty ułatwia ją, zwłaszcza wobec coraz to gorszych konjunktur gospodarczych w kraju. Ks. prałat Jan Uszykło żąda, aby ustalić, ile z każdego domu będzie się wносиło na spłatę długu rocznie. Kapituła uważa, iż zgodnie z poprzednimi obliczeniami i uwzględniając wszelkie możliwe zmiany co do rentowności tych domów, dom przy zaułku Bernardyńskim n.3 będzie mógł spłacać 5.000 zł. rocznie, dom przy zaułku Oranżeryjnym n.3 - 4.500 zł. i dom przy ul. Uniwersyteckiej n.9 - 4.000 zł. Powyższe kwoty ma spłacać akuratnie ks. prałat A. Sawicki, dopóki jest użytkownikiem lub rządcą wyżej wymienionych domów, albo jego w tej sytuacji następcą, po rygorami przewidzianymi w protokóle z dn. 21 października 1931 roku w końcowym ustępie.

Mając powyższe na względzie, Kapituła Metropolitalna Wileńska, powołując się na protokoły swych posiedzeń z dn. 21 października 1931 r. i z dn. 12 stycznia 1932 r. ze zmianami zgodnie z niniejszym protokółem, w głosowaniu zwykłą większością głosów uchwaliła: 1- o upoważnić ks. Adama Sawickiego - prałata archidiacona Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej do zaciągnięcia pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego, zgodnie z jego podaniem z dn. 15 stycznia 1932 r., w wysokości 28.500 / dwudziestu ośmiu tysięcy pięciuset / złotych i niniejszem udziela temuż ks. prałtowi A. Sawickiemu żadanego zezwolenia; 2- o upoważnić tegoż ks. prałata Adama Sawickiego do zaciągnięcia pożyczki w wysokości 27.800 / dwudziestu siedmiu tysięcy ośmiuset / złotych u osób prywatnych; 3- o powyższą uchwałę zakomunikować JE. Księdzu Arcybiskupowi - Metropolicie Wileńskiemu i 4- o włożyć na ks. prałata Adama Sawickiego obowiązek powiadomienia Kapituły o zrealizowaniu pożyczki i do przedłożenia tejże Kapitulie odnośnych dokumentów. Ksiądz kanonik Stanisław Maciejewicz głosował przeciw powyższej uchwale w całości.

Poza porządkiem dziennym na temże posiedzeniu Kapituła na prośbę proboszcza kośc. św. Wacława w Wołkowysku, przesłaną przez JE. Księdza Arcybiskupa - Metropolite, wyraziła swą zgodę na odprzedanie przez tegoż proboszcza placu kościelnego / około 2.000 metr. kwadr. /, pozostającego we władaniu reflektanta na mocy wieczystego czynszu, na własność tegoż reflektanta.

Na tem posiedzenie zakończono.

Zgodność powyższego odpisu z oryginałem stwierdza się. Wilno, dn. 16 stycznia 1932 roku.

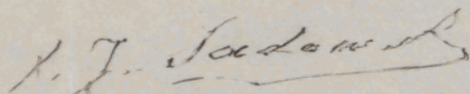
X. J. Sadowski
Prałat-Dziekan Kapituły

Przewodniczący.

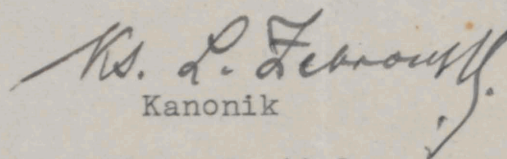
Ms. L. Zubrowski
Sekretarz.

Do Jego Ekscelencji
Najprzewielebniejszego Księdza Arcybiskupa
Metropolity Wileńskiego.

Przy tem Kapituła Metropolitalna Wileńska ma zaszczyt
przesłać odpis protokołu posiedzenia swego z dn.15 stycznia
1932 roku do łaskawego uznania.

Prałat-Dziekan Kapituły
Przewodniczący.

Kanonik
Sekretarz Kapituły.

Wyciąg z protokołu posiedzenia Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej z dn.15 stycznia 1932 roku.

"Kapituła Metropolitalna Wileńska....uchwaliła:1-o upoważnić ks Adama Sawickiego-prałata archidiakona Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej do zaciągnięcia pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego,zgodnie z jego podaniem z dn.15 stycznia 1932 r.w wysokości 28.500 /dwudziestu ośmiu tysięcy pięciuset /złotych i niniejszem udziela temuż ks.prałatowi A.Sawickiemu żadanego zezwolenia....."

Zgodność powyższego wyciągu z oryginałem stwierdza się.Wilno, dnia 16 stycznia 1932 roku.

Prałat-Dziekan Kapituły
Przewodniczący.

Sekretarz Kapituły.

Wyciąg z protokołu posiedzenia Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej z dnia 15 stycznia 1932 roku.

"Kapituła Metropolitalna Wileńska.....Uchwaliła:1-o upoważnić ks.Adama Sawickiego-pražata archidiakona Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej do zaciągnięcia pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego, zgodnie z jego podaniem z dn.15 stycznia 1932 r., w wysokości 28.500 dwudziestu ośmiu tysięcy pięciuset /złotych i niniejszem udziela temuż ks.pražatowi A.Sawickiemu żadanego zezwolenia; 2-o upoważnić tegoż ks.pražata Adama Sawickiego do zaciągnięcia pożyczki w wysokości 27.800/dwudziestu siedmiu tysięcy ośmiuset/złotych u osób prywatnych....."

Zgodność powyższego odpisu stwierdza się podpisami i peczcią kapitulną.

Pražat-Dziekan

Przewodniczący.

Kanonik

Sekretarz Kapituły.

Do Wileńskiej Kapituły Metropolitalnej

Ks. prałata archidjakona
Adama Sawickiego

Jedanie

Dn. 15 lutego 1928 r. #955 otrzymałem z Magistratu m. Wilna „obowiązkowe” o przyłączenie kanalizacji wodociągowej dla właścicieli domów m. Wilna z wyjątkiem górnym przepisów obowiązujących, zatwierdzonych przez Wileński Urząd Wojewódzki w dniu 9 stycznia 1928 roku.

Nobis powyższego wśledtem w umowę z panem inżynierem Henanem Justem Łacinińskim, który w ciągu 1929 r. i 1930 r. wykonał inwestycje wodociągowe kanalizacyjne całkowicie w domach:

- a) kapitulnym #3 przy ul. Bernardyńskiej, będącym w mojem użytkowaniu,
- b) katedrałnym #3, przy zant. Oramieujnym, w domu biskupa Cywińskiego #9 przy ul. Uniwersyteckiej.

Część należności za dokonanie robót powyższych wyplaciłem fr. inż. Łacinińskiemu, przostaje do wypłacenia i nazwie większa suma, mianowicie:

- a) Rachunek całkowity za dokonanie kanal. woda.

ciągowe roboty w kapitalnym domu # 3,
przy ul. Bernardyńskiej jest: zł. 26,165 gr. 18
— Wpłacono ratami: zł. 2.465 gr. 18
— pozostałe do uregulowania

wania: zł. 23,700

b) Rachunek całkowity domu # 3 przy zaułku
Oranżeryjnym wynosi: zł. 16,930 gr. 56
Wpłacono ratami = zł. 7,930 gr. 56

pozostałe do uregulowania: zł. 9000

c) Rachunek całkowity za roboty za dom # 9
przy ul. Uniwersyteckiej: zł. 25,051 gr. 09
Wpłacono ratami: zł. 8051 gr. 09

pozostałe do uregulowania

za wskazany dom = zł. 17,000.

Po dokonaniu robót kanalizacji oraz wodociągowych dochód z wyżej wskazanych domów się podniósł, mianowicie,

a) dom # 3 przy ul. Bernardyńskiej przed inwestycjami dawał mieścić zł. 1109 gr. 55,
— obecnie - zł. 1441 gr. 80.

b) dom # 3 przy zaułku Oranżeryjnym przed tym dawał mieścić zł. 402, obecnie daje zł. 532.

c) z domu # 9 przy ul. Uniwersyteckiej było sprzedawo zł. 1155 gr. 70, obecnie zł. 1835.

Wobec obciążonej przed rokiem długoterminowej pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego wybita należność zalegającej nie przedstawiała by wielkiej trudności.

Obecnie Bank Gospodarstwa Krajowego może udzielić tylko pożyczkę krótkoterminową, Bank zaś Rzemiosłników

i Kupców Polskich, ul. Niemiecka 25, w którym p. inż. Laciński na moje skrypty dłużne zaciągnął pożyczkę, wymaga odemnie i p. inż. Lacińskiego wypłaty sumy 49,700 złotych z 1/2% od tej kwoty prywatnym.

Po ścisłym zbadaniu powyższego znajduję, że sprawa długa daje się załatwić w ten sposób, mianowicie, zaciągając pożyczkę w Banku Gospodarstwa Krajowego w kwocie zł. 28,500 z obciążeniem hipotecznym kapitał. domu #3 przy ul. Bernardyńskiej;

b) zaciągając pożyczkę prywatną na sumę 17,800 złotych z obciążeniem hipotecznym tegoż domu #3 przy ul. Bernardyńskiej;

c) zaciągając pożyczkę prywatną w kwocie 10,000 złotych bez obciążenia jakiegobądź domu.

Pożyczki prywatne mogą być z terminem do osmiu lat, gdyż warunki gospodarze uległy zmianie na gorsze, niż przedtem, gdy ta sprawa była na kapitale emaryana.

Każdy z wyżej wskazanych domów względnie innych należący obowiązuje dług swój wypłacić.

Gdyby obecny właściciel dożył do domu #3 przy ul. Bernardyńskiej zmarł, to jego następca obowiązany jest spłacić dług wypłacić.

Gdyby użytkownik tego kapitałowego

domu #3 przy ul. Bernardynskiej nie-
akuratnie wyptacat dlugi zaciag -
nieta - Kapitulie przystuguje prawo
przyjecia domu tego w swoja admi-
nistracje i dokonania wyptaty dlugu.

Wobec powyrszego uprzejmie pro-
szę Kapitulę o upoważnienie mię
do zaciagnięcia pożyczki na sumę
56,300 złotych (wyrainie: pięćdziesiąt
sześć tysięcy trzysta złotych) - mia-
nowicie w Banku Gospodarstwa
Krajowego 28,500 złotych i prywat-
nie w kwocie 27,800 złotych.

Kujda Swatait Adam Sawicki

Dn. 15 stycznia 1932 r.

Wilno.

Wyciąg z protokołu posiedzenia Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej

z dnia 21 października 1931 roku.

".....Kapituła w granicach Prawa Kanonicznego i własnych Ustaw
wyraża zgodę, by ks. Prałat Adam SAWICKI zaciągnął pożyczkę na spłatę kosz-
tów kanalizacji, obciążając długiem (tylko domy) tylko domy: N.3 przy zaułku
Bernardyńskim, N.9 przy ul. Uniwersyteckiej i N.3 przy ul. Oranżeryjnej, nie
zaś inne domy kapitulne lub Bazylikowe lub jakąkolwiek własność rucho-
mą i nieruchomą kapitulną i prywatną poszczególnych członków Kapituły
jak również Bazyliki".

Zgodność niniejszego wyciągu z oryginałem stwierdza się. Wilno, dn.
7 grudnia 1931 r.

Przewodniczący

Prałat-Dziekan *X. Jan Sadowski*

M. L. Zebrowski
Sekretarz Kapituły.

KOMITET RATOWANIA BAZYLIKI WILENSKIEJ.

PREZYDJUM HONOROWE:

Prezes Rady Ministrów, Aleksander Prystor,
Marszałek Senatu, Władysław Raczkiewicz,
Minister Skarbu, Jan Piłsudski,
Wojewoda Wileński, Zygmunt Beczkowicz,
Arcybiskup Metropolita Wileński, Romuald Jałbrzykowski,
Prezes Sądu Apelacyjnego, Wacław Wyszyński,
General Broni, Lucjan Zeligowski,
Inspektor Armji, General Dąb-Biernacki,
Rektor Uniwersytetu Stefana Batorego, Aleksander Januszkiewicz,
Prezydent Miasta, Józef Folejewski,
Minister Aleksander Meysztowicz,
Minister Witold Stankiewicz,
Ks. Biskup Władysław Bandurski,

KOMITET WYKONAWCZY:

Prezes Ks. Biskup Kazimierz Michalkiewicz,
I Viceprezes Margrabina Janina Umiastowska,
II Viceprezes p. Jan Malecki,
Członek Komitetu Dr. Stanisław Lorentz,
Członek Komitetu p. Wiktor Piotrowicz.

Sekretarze Komitetu:

Ks. Prałat Adam Sawicki,
Tadeusz Lopalewski,
Ks. Kanonik Antoni Cichoński.

Skarbnik.

Dyrektor Józef Korolec.

Komisja Artystyczno-Historyczna.

Profesor Ferdynad Ruszczyc,
" Marjan Morelowski,
" Ludomir Sledziński,
P. Jerzy Hoppen,
P. Lucjan Uziębło,
Profesor Stanisław Kościałkowski,
Dr. Stanisław Lorentz,
Ks. Dr. Piotr Sledziewski,

Komisja Techniczna

Dyrektor Stefan Siła-Nowicki,
Inz. August Przygocki,
Dr. Stanisław Lorentz,
Inz. Olszewski,
Inz. Jenz,
Profesor Juljusz Kłos,
Architekt Narębski,
Inz. Wojciechowski,
General Antonowicz.

Komisja Prasowo-Propagandowa.

Profesor Marjan Zdziechowski, Prezes,
Prezes Marjan Szydłowski- Viceprezes,
Helena Romer-Ochenkowska,
Wiktor Piotrowicz,
Tadeusz Lopalewski,
Wiktor Hulewicz,
Pani St. Izydorczykowa,
" Bortkiewiczowa,
" Białosowa,
" Bochwicowa Janina,
" Glazerowa
" Lokuciewska Ewelina,

Pani Swiacko-Swiackiewiczowa Marja,

" Sztrallowa Aniela,

" Wilczewska Helena,

Pan Engiel Mieczysław,

" Uniechowski Ludwik Viceprzewodniczący.

„ Mieczysław Limanowski

Komisja Finansowa.

Dyrektor Ludwik Maculewicz,

" Stanisław Białas,

" Materski,

Marja Jeleńska,

Prezes Roman Ruciński,

Dyrektor Józef Korolec,

Prezes Władysław Szumański,

Janina Burhardtowa,

Prezes Edward Ratyński,

Aleksander Wysocki - Dyrektor Banku Polskiego,

Komisja Rewizyjna.

P. Jan Pietraszewski Prezes Izby Kontroli,

Ks. Prałat Franciszek Wołodźko,

Adolf Kopeć.

+++++

INSTRUKCJA DLA PRACUJĄCYCH W GÓRNYCH UBIKACJACH BYZYLIKI WILEŃSKIEJ
/Na podstawie Uchwały Kapituły Metropolit. z dn. 6.XI.1931.

1. W lokalu mogą pracować tylko osoby, wskazane i polecane przez p. Profesora Kłosa, jako odpowiedzialnego za roboty w Bazylice.
2. Lista pracujących, z wyszczególnieniem imion, nazwisk, zatrudnienia i miejsca zamieszkania, powinna być sporządzona w 2 egz. i podpisana przez p. Prof. Kłosa; jeden egzemplarz listy ma się znajdować w zakrystji a drugi u ks. Praż. A. Sawickiego.
3. Odpowiedzialność za pracowników przyjmuje na siebie p. Prof. Kłos, jak również za wszelkie spowodowane w lokalu uszkodzenia lub straty.
4. Pracującym bezwzględnie zabrania się wprowadzać do lokalu osoby a poza wymienionymi w liście sporządzonej jak w p. 2, jak również kogokolwiek bądź przyjmować w tym lokalu.
5. Pracującym nie wolno wchodzić do innych ubikacyj poza przydzielonemi do pracy, ani też ich otwierać, niewolno przynosić do lokalu przedmiotów i materiałów łatwopalnych, zostawiać przy wyjściu świec palących się, rzucać zapalników lub niedopałków na podłogę, zostawiać pieców otwartych, lub robić coś takiego, co może wywołać pożar itp.
6. Niewolno wprowadzać żadnych zmian, przeróbek lub instalacyj bez zezwolenia ks. Praż. A. Sawickiego.
7. Pracujący winni pamiętać, że lokal stanowi część świątyni i dlatego mają obowiązek odpowiednio się zachować, unikając tego wszystkiego, co pociąga za sobą profanację lub nie odpowiada uszanowaniu dla miejsc poświęconych, zabrania się w lokalu krzyków, śpiewów, zbyt głośnej rozmowy, przynoszenia napojów alkoholowych, wnoszenia mebli do spania, przyrządzenia pokarmów; pracujący mają obowiązek unikać zanieczyszczania lokalu, wscodów, niewolno urządzać miejsca ustępowego itp.
8. Nikomu z pracujących niewolno mieć kluczy od lokalu ani przychodzić do lokalu poza godzinami pracy.
9. Otwiera i zamyka lokal zakrystjan w obecności przynajmniej dwóch pracujących i klucze przechowuje u siebie.
10. Przy zamykaniu należy zlustrować cały lokal.
11. Pracować wolno tylko od 8 do 16 godz. w dni powszednie.
12. Wszelkie możliwe zatargi na tle lokalu rozstrzyga definitywnie ks. Praż. A. Sawicki lub jego zastępca, po porozumieniu się z p. Profesorem Kłosem.

Wilno, dn. 7 listopada 1931 roku.

Ms. L. Febr...
Sekretarz Kapit. Metro.
Wileńskiej.

Prażat-Archidiakon
Kapituły Metropol. Wileńskiej

43

Do J. E. M. Arcybiskupa Saltrykowskiego
Metropolity Wileńskiego.

Wzruszeniem do mej prośby, złożo-
nej na ręce Waszej Arcybiskupiej Mości w dniu
31-go października t. b., pozwalam sobie przestać naj-
cierliwiejszemu Arcykapłanowi, zgodnie z wyrażonym
życzeniem, rysunek tablicy pamiątkowej, poświęco-
nej s. p. metropolicie Wincentemu Kluczyńskiemu,
najumiejniejszemu prozaczowi w Tarkawie, możliwie
rychcie, zatwierdzenie natenczasowego projektu, wy-
konanego tymczasowo na kalce przez art. rzemb.
i mal. p. Aleksandra Borawskiego, który zamie-
rza wkrótce przygotować tablicę do odlewu
w brązie.

Oczekując najtęskawziej przychylniej odpo-
wiedzi, całym ręce Waszej Ekscelencji i po-
zostaję z najczęstszą cześcią

Ks. Franciszek Rutkowski
Sekretarz Jego Ks. Prymasa

Łódź, 25. XI. 1931.

Ostrow Tumski 1.

Opisnienie rysunku na kalce:

Naturalna wielkość tablicy brązowej poświęconej
s. p. ks. Arcybiskupowi Metropolicie Wincentemu Kluczyńskiemu.

Tablica przeznaczona do umieszczenia na filastrze obok
fontanka ks. Arcyb. Cieplaka (od strony zakochy) w Bazy-
lice św. Stanisława w Wilnie.

Wielkość tablicy 104 x 78 cm.

Wypukłość płaskorzeźby od sta 8 cm. - od sta
do wypukłości ramy 5 cm.

W rogach ramy rozety (stylizowane płatki róże)
kątorem, napis wypukły.

Litery R. i. P. będą grawerowane wgłęb
Figura (portret) na tle nadciągającej bu-
ry, co ma upamiętnić epokę biero-
wania Todzia Chrystusa w Rosji przez
s. p. Arcybiskupa Metropolity Kluczyńskiego

Projekt wykonał
Aleksander Dorawski

art. rzut. i mal. Metropolity Mokylowski

45

D. O. M.

A R C Y B I S K U P W I N C E N T Y K L U C Z Y Ń S K I

metropolitę mohylowski, administrator apostolski diecezji mińskiej
prałat Kapituły Wileńskiej, b. profesor seminarjum duchownego w Wilnie, dr. św. teol.

ur. 30 września 1847 r. w Szarkowszczyźnie, um. 11 lutego 1917 r. na Krymie.

Spoczął w umiłowanej Katedrze Wileńskiej 17 kwietnia 1929 r.

r. i. p.

Podręczany kapłan

Ad Penitenciarium Capiv.
tubum - saopinjidanie
F. J.

31. X 1931.

46

Do Jego Ekscelencji
Ms. Arcybiskupa Romualda Jabrzykowskiego
Metropolity Wileńskiego

W dążeniu do upamiętnienia
S. p. arcybiskupa Wincentego Kluczyńskiego,
metropolity mohylowskiego, spoczywającego w
Bazylice św. Stanisława w Wilnie, Cerkwie Pre-
św. św. Kapituły Wileńskiej, uprzejmie proszę
Waszą Ekscelencję o łaskawe pozwolenie na umie-
szczenie brązowej tablicy pamiątkowej z
portretem zmarłego metropolity w placu kościelny
na stopie z lewej strony pomnika arcybiskupa
Cieplaka. - Projekt tablicy pamiątkowej
w wymiarze 100 x 75 ct. wykonał Aleksander
Borawski, artysta rzeźbiarz i malarz metropolii
mohylowskiej.

Ms. Franciszek Rutkowski

Wilno, 31 października 1931.

